

RLB510: Novopohanství

Nejvýznamnější pohanská hnutí

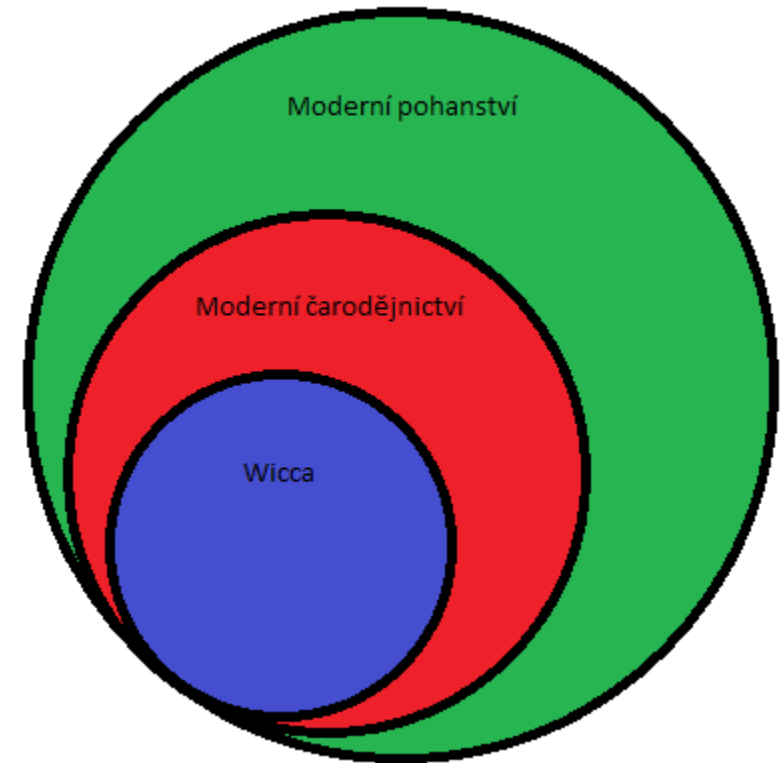
Wicca a moderní čarodějnictví

- **Gerald Brousseau Gardner** (1884-1964)
  - „otec Wiccy“
  - *Witchcraft Today* (1954)
- **Margaret Murray** (1862-1963)
- **Aleister Crowley** (1875-1947)
- **Doreen Valiente** (1922-1999)
- **Raymond Buckland** (1934-2017)
- **Alex Sanders** (1926-1988)

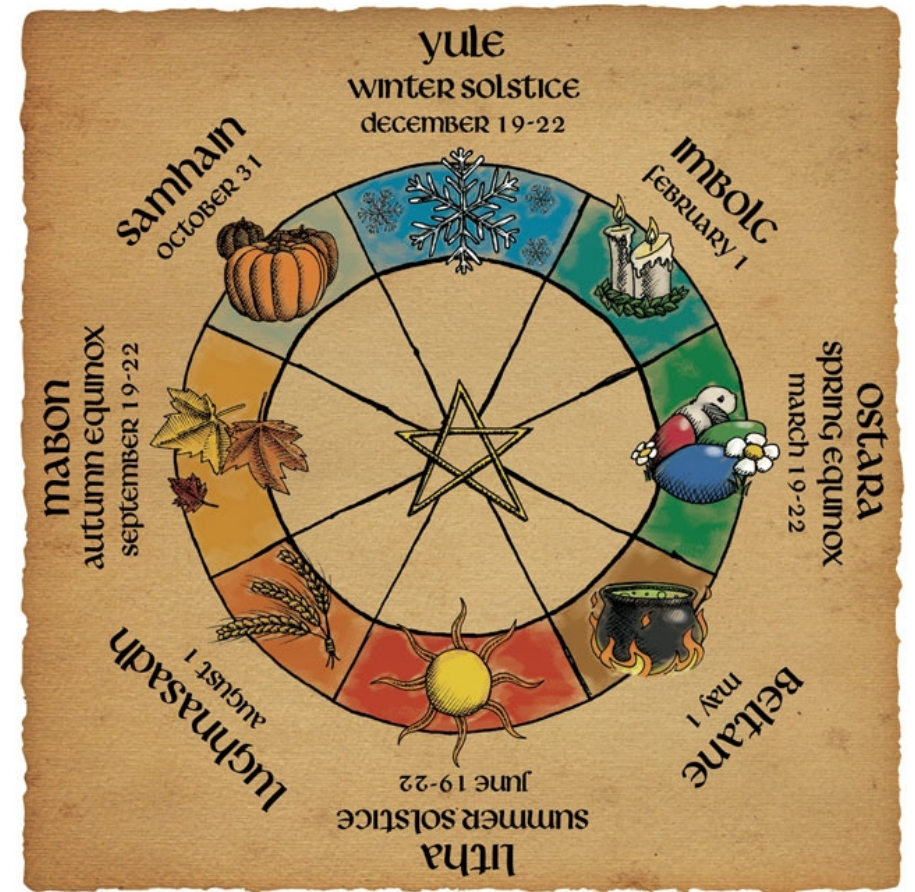
Wicca a moderní čarodějnictví

- Považovány za nejrozšířenější podskupinu pohanství (Hutton, 1999; Adler, 2006; Lewis, 1999...)
- Často se zaměňují, ne zcela právem
- „Witch“ <- „wicce“ /witʃe/ (ž.) či „wicca“ /witʃa/ (m.)

Wicca a moderní čarodějnictví

- Množství teologií – některé duoteistické (Bůh a Bohyně), jiné kladou větší důraz na ženský princip, další panteistické či polyteistické
- **Esbaty**
  - Každý úplněk (13x)
- **Kolo roku**
  - Čtyři velké svátky – „Sabbaty“ – Imbolc, Beltine, Lughnasad, Samhain
  - Čtyři menší (slunovraty a rovnodennosti)

Wicca a moderní čarodějnictví

- **Samhain**

- Svátek mrtvých, Bůh v podsvětí očekává znovuzrození, v lůně Bohyně klíčí sémě nového života

- **Imbolc**

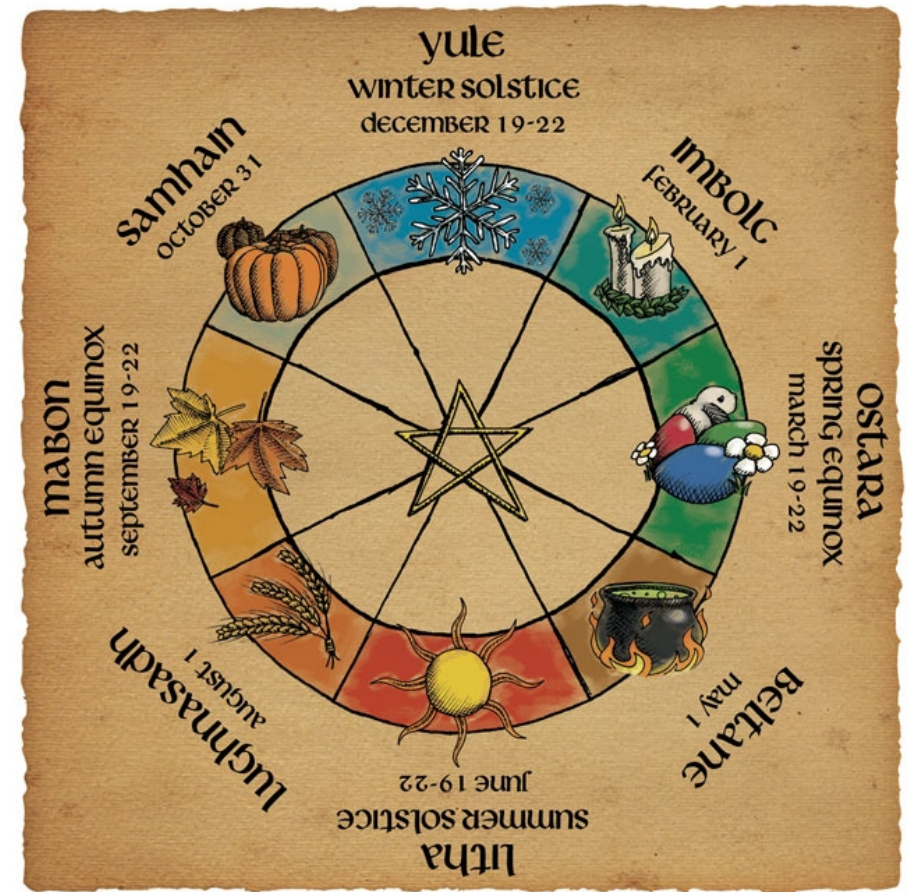
- Oslava plodnosti, svátek světla

- **Beltain**

- Příklad léta, spojení Slunečního Boha a Bohyně Země, svátek lásky a vášně

- **Lughnasadh**

- Jindy též Lammass („svátek bochníků“). Příklad podzimu, skomírání slunce, ale i oslava plodů Země.

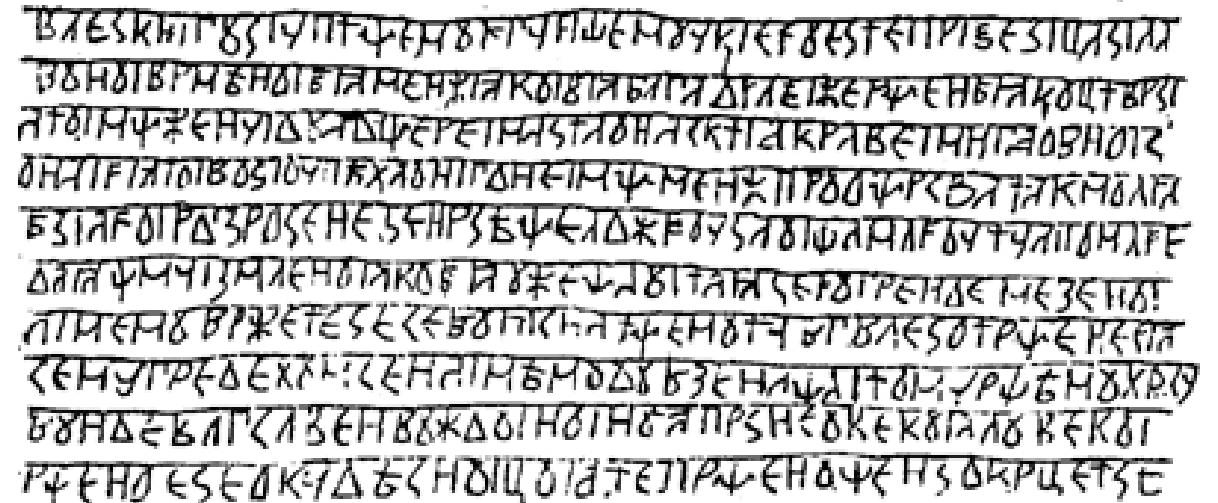
Rodná víra

- V 19. století fascinace slovanstvím živená vznikajícími literárními díly a novými archeologickými nálezy – např. „Zbručský idol“

Rodná víra

- Zároveň se objevuje množství podvrhů (např. i rukopisy Královéhradský a Zelenohorský)
- Velesova kniha
  - Údajně nalezena 1919 v Charkově, ztracena 1941
  - Popisuje události mezi 7. stoletím př. n. l. a 9. stoletím n. l.
  - Padělek, avšak velmi vlivný
  - Mnohé skupiny ji dodnes používají jako posvátný text

Rodná víra

- Na vrcholu panteonu obvykle:
  - Svarog, Perun, nebo Veles
  - Případně trojice Perun-Svarog-Svantovít

Severské a germánské pohanství

- „Heathenry“, „Severská tradice“
- Kořeny v anglosaské, norské a germánské tradici
- Inspirace ve středověké literatuře, ságách...
- Počátky v 19./20. století
- Rozvoj od 70. let 20. století
- Ásatrú/Vanatrú/Rökkatrú

Severské a germánské pohanství

- Náš svět, Midgard, jedním z devíti světů propojených stromem života - Yggdrasilem
- Představy o posmrtném životě nejednotné
- SP se sdružují v „kindredech“
- Kněží - *godhi*, *gydhja* (*gothar*)

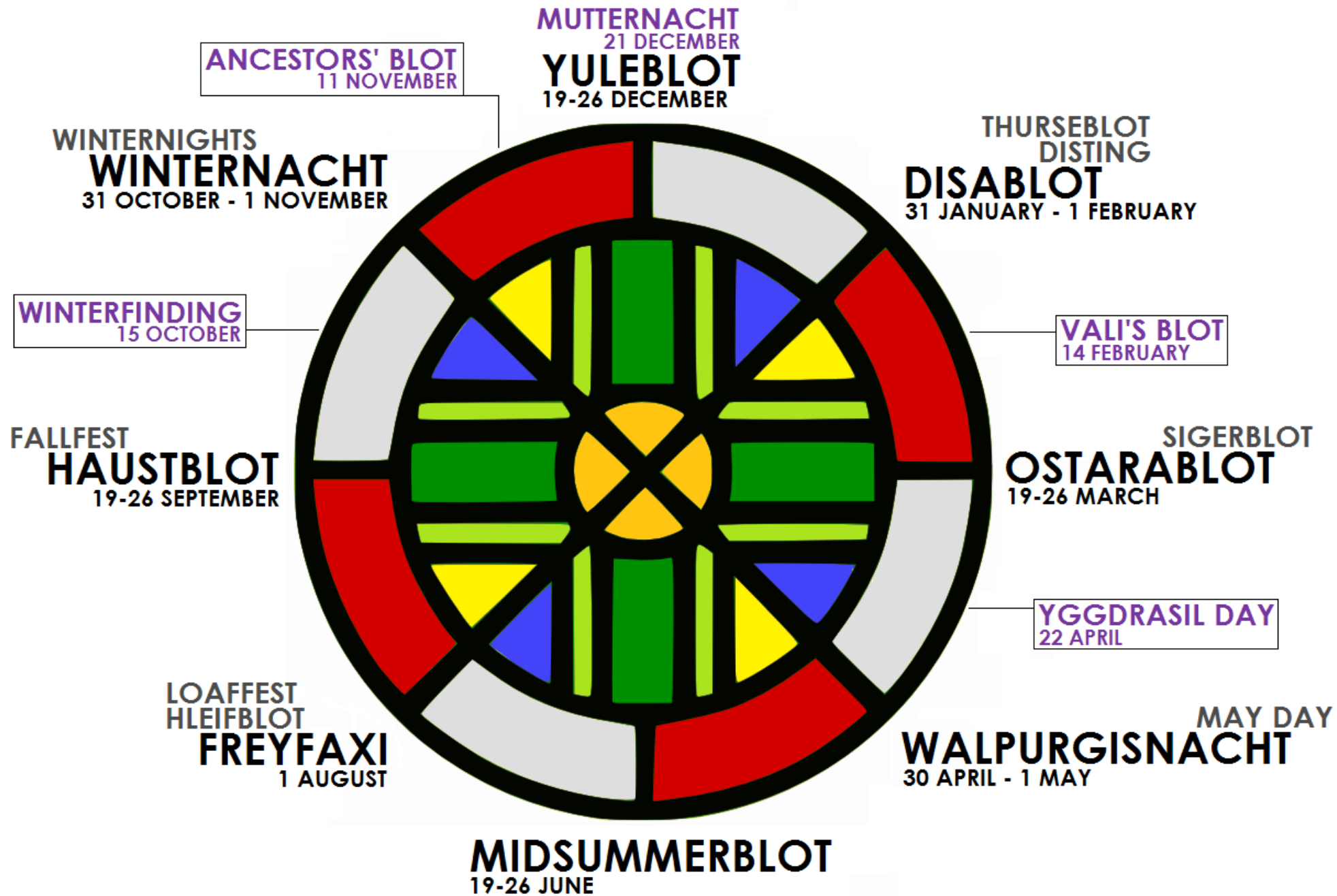

Severské a germánské pohanství

- *Sumbel*
  -
  - Přípitek z kolujícího rohu
  - Na bohy, na hrdiny a předky...
  - Přísahy
  -
- *Blót*
  -
  - Invokace božstev
  - Medovina „stříkána“ na účastníky
  - Zvířecí oběti

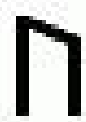

f

fehu

u

üruz

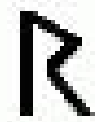
p

purisaz

a

ansuz

r

raipō

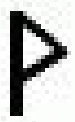
k

kaunaz

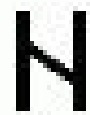
g

gebō

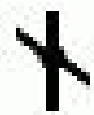
w

wunjō

h

hagalaz

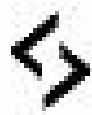
n

naupiz

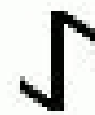
i

isa

j

jera

i

eihwaz

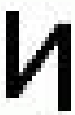
p

perp

z

algiz

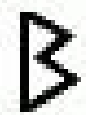
s

sōwulō

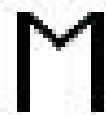
t

teiwaz

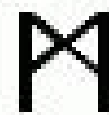
b

berkana

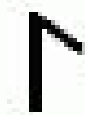
e

ehwaz

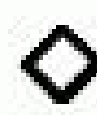
m

mannaz

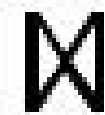
l

laguz

ng

inguz

d

ḏagaz

o

ōpila

Neošamanismus

- Název „šaman“ pochází od východosibiřského kmene Evenků („šamán“/„samán“) <- čínské „ša-men“ <- sanskrtské „śramaṇá“ / pálijské „samana“ (mnich/asketa...)
- Carlos Castaneda
- Aldous Huxley
- Michael Harner – „core shamanism“
- Nejde o homogenní systém, ale o jedince snažící se skrz pozměněné stavy vědomí vstoupit v kontakt s duchy a duchovními silami

Keltský rekonstrukcionismus

- Formuje se od 80. let
- Pojem KR se objevuje na začátku 90. let.
- 3 zdroje - archeologie, antičtí autoři, irská a velšská literatura
- Oproti jiným velmi málo zdrojů - rekonstrukce mimořádně obtížná
- Skupiny KR se zaměřují spíše na rekonstrukci geograficky specifických kultů
- Důraz na přírodu, stromy, obětiny duchům, předkům a božstvům, často divinace

Letter Name Tree

B Beith Birch

L Luis Rowan

F Fearn Alder

S Sail Willow

N Nion Ash

H hÚath Hawthorn

D Dair Oak

T Tinne Holly

C Coll Hazel

Q Quert Apple

Letter Name Tree

M Muin Vine

G Gort Ivy

NG nGéatal Reed

Z (st) Straif Blackthorn

R Ruis Elder

A Ailm Silver Fir

O Onn Gorse

U Úr Heather

E Eadha Poplar

I Iodhadh Yew

